

B. Výcvik střelce.

Cvičení: vyhledávání palebného stanoviště s výstřelem v určeném směru:

1. Námět: Lze očekávat palbu z určeného místa v terénu.
2. Zjistit: zda střelec zjistil směr,
zda má výhled a výstřel,
zda je chráněn před pozorováním a střelbou z udaného místa v terénu.

Posouzení a využití terénu:

- 1) Označení terénních tvarů.
- 2) Vyhledávání míst, v nichž se nepřítel skrývá nebo odkud by mohl vyrazit.
- 3) Označit a popsat živé cíle. Pozorovat nepřitele, který postupuje přískoky od úkrytu k úkrytu, nebo nepřitele, který je skryt.
- 4) Posouzení terénu. Hledat možnosti přiblížení k určitému místu v terénu, kárat špatně provedený postup.
- 5) Dodržování směru při postupu.
- 6) Výcvik v krátkých a jasných hlášeních v pozorovaných skutečnostech.

Využití terénu při postupu v nařízeném směru:

- 1) Vyhledávání nejbližšího krytu, kterého má být dosaženo. Volba způsobu přiblížení: pochod, běh, plížení, skok.
- 2) Nenápadná příprava skoku, co nejrychlejší provedení, není-li možné zcela nenápadné plížení.
- 3) Využití úkrytů při přiblížení: na př. hrází, terénních vln, příkopů, houští a p.

Podplukovník pěch. Otakar V y r o u b a l:

Předvojový prapor za přiblížování a zjednání dotyku.

Mjr. Tureček pojednává ve Voj. Rozhledech č. 7—8, roč. 1933, o šířce pásma předvojového praporu vzhledem k jeho činnosti v různých situacích. K jeho úvahám uvádím své názory.

Můj článek se netýká předvojů za pronásledování, protože to je jiná fáze, řekl bych jiný druh ofensivního boje, jiná je při něm úloha předvojů než za přiblížování a zjednávání dotyku a jejich činnost se někdy málo, někdy zcela různí; také ne oddílů předsunutých se zvláštním úkolem (jako zajištění určitých prostorů), protože složení a vybavení takových oddílů odpovídá jejich samostatné úloze; týká se předvojů za přiblížování k nepříteli v postavení nebo při střetnutí, pokud mají úlohu podle G-V, čl. 280 a 284 nebo 341 a 343.

1. Proč jsou předvojům dávana pásma tak široká, proč je pro ně tolik šetřeno pěchotou?

Vlastní útok provedou hlavní voje. Provedení jeho manévru může být stanoveno, až je znám terén útoku a co možná, i situace nepřátelská; až je zjednán dotyk. Pro tento útočný manévr třeba uchovat co nejvíce sil v hlavních vojích učených do hloubky; předvoje vzhledem k jejich úloze a činnosti jsou jednotky vydané.

Myslím, že podle tohoto odůvodnění musíme počítati s tím, že předvojům k jejich vedlejší úloze vzhledem k budoucímu útoku budou účelně a oprávněně přidělována pásma tak široká, pokud budou v nich s to splnit svou zajišťovací a průzkumnou úlohu.

Při přibližování proti nepříteli v postavení, kdy jde o zajištění proti činnosti zpravodajských orgánů protivníka a o opatrné zjednávání dotyku, je to myslím dosti zřejmé; při tom by pro předvoje nemělo být rozdílu, jde-li o přibližování na široké frontě, protože předvoje svou zajišťovací úlohu mají spolehlivě plnit na celé frontě, tedy i v prostorech, kde postupují podřadné síly hlavních vojáků, protože by mezerami u předvojků mohl být jejich postup ohrožen.

Bude tomu i tak za přibližování k nepříteli též postupujícímu? Nebylo by výhodnější předvojovým praporům přidělit pásma odpovídající jejich útočné možnosti vzhledem k jejich ofensivní činnosti při střetnutí podle G-V, čl. 343? To by bylo možné, budou-li zprávy o nepříteli do té míry přesné, že bojiště příštího střetnutí bude jisté a velitel bude si moci utvořit myšlenku manévru; s tím souhlasí též ustanovení G-V, čl. 341, poslední řádek na str. 167 (Nepostačují-li...) a další.

Není-li bojiště jisté, třeba-li myšlenku manévru a tím i sestavu měnit podle několika předvídaných bojišť, bude třeba opět hlavní síly, které útočný manévr provedou, mít učené do hloubky, zajištěny předvoji do počtu omezenými, protože z hloubky manévrujeme; postup v útočné sestavě, která by před každým bojištěm musila být měněna, způsobil by velkou ztrátu času, byl by těžkopádný a nepružný.

Tedy i při přibližování a zjednávání dotyku při střetnutí zpravidla budou předvoje jen tak silné, aby mohly splnit úlohu podle G-V, čl. 280 za přibližování a podle čl. 343 při zjednávání dotyku. Kdybychom vytvořili předvoje jako silný, útočný sled, podle příkladu mjr. Turečka na str. 771, a zjednali jim dotyk, čím bychom provedli vlastní útočný manévr po zjednání dotyku? Nepřítel také se může zastavit a připravit obranu dříve, než dojde k střetnutí.

2. Jak široké pásmo může mít předvojový prapor? Před odpovědí na tuto otázku si vytkneme úlohu a činnost předvojových praporů.

a) Nepřítel nás očekává v obranném postavení.

Prostudujeme-li G-V, čl. 280 a 288 a čl. 567, 656 vidíme, že úloha předvojků je:

Za přibližování propátrají terén a vytvoří před celou frontou divise zajišťovací clonu, kterou žádná nepřátelská částice nemůže znenadání projít, a je-li třeba, rychle obsadí a udrží místa potřebná k rozvinutí valných vojáků a pro dělostřelecké pozorovatelný, t. j. východiště útoku; úloha zajišťovací, která se při zastavení postupu změní v obrannou.

Při zjednávání dotyku jde o to, aby získaly bojem zprávy o hodnotě nepřátelských odporů. Pronikají mezerami u nepřítelů a obchvatem se zmocní míst nepřátelských odporů; slabé nepřátelské odpory prorážejí, stačí-li jim na to prostředky; není-li postup možný pro souvislou palbu nepřítelů, zařídí se v dotyku s nepřitelem v obraně. Je to tedy úloha průzkumná, plněná vedeným odvážně, ale při tom opatrně útočným bojem, hlavně prosakováním; prorážením souvislé clony odporu, jeví-li se tato clona slabá a stačí-li na to prostředky.

b) Při střetnutí: Za přibližování mají podle poslední věty čl. 341 touž úlohu jako předvoje za přibližování proti nepříteli v postavení.

Při zjednávání dotyku podle G-V, čl. 344 zahájí energickou ofensivu,

aby se zmocnily vhodného východiště útoku, rychle obsadí určené jim cíle a zajistí držení pozorovatelů; je-li třeba, dají do 1. sledu všechny své jednotky, aby zabránily nepříteli prosakovat; když jsou zastaveny silnějším nepřítelem, zařídí se k úporné obraně; při tom zasadí rychle těžké kulometry a doprovodné zbraně, aby vzbudily u nepřítele domněni, že má proti sobě značné síly.

Tedy úloha a činnost předvojů není tu opatrným průzkumným bojem, nýbrž bojem útočným, energicky vedeným, kterým mají dokonce prolomit čáru nepřátelských předvojů (viz poslední větu čl. 343), snad stejně útočných a úporných. Než i tu budou jednat rozvážně a dobře budou zkoumat sílu nepřítele a stupeň jeho rozvinutí, aby se akcí slabou a nedostatečně podporovanou nedaly zničit. Úloha útočná, která se při zastavení změní v obrannou.

Vzhledem k těmto úlohám můžeme uvažovat o šířce pásma předvojového praporu, a to opět bez ohledu na obtíže terénu, tedy v terénu dosti přehledném, t. j. takovém, který neskýtá obtíží pro palbu, pozorování a styk.

Průzkum terénu za přibližování: Soudím, že by pro tuto úlohu mohlo být pásmo praporu i širší než 2.200 m. Počítáme-li, že bude dostatečný rozstup 200 m mezi dotykovými hlídkami, může prapor s 6 četami (2 rotami) v čelním sledu a s 2 družstvy, od každé čety, prozkoumat pásmo 2.400 m a ještě polovina pěších čet by mu zůstala v zadnějších sledech. Rozstup mezi dotykovými hlídkami, jakož i tvary čelních čet budou proměnlivé; nejde o to projít terénem rovnoměrnou rojnicí patračů, ale projít, řekl bych prohrábnout hlídkami všechna podezřelá místa. Soudím, že takový čelní sled je dostatečně hustý, aby zabránil nenadálému prosáknutí nepřátelských částic.

Pro obsazení a udržování terénu za přibližování, při kterém by prapor konal úlohu obdobnou předním strážím, pokládal bych pásmo i 2.250 m široké podle G-V, čl. 374 za přijatelné. Není-li prapor tak účelně uspořádán jako v obranném postavení, nečeká jej též takové úsilí, jako je odrazení připraveného, mohutného útoku. Při střetnutí může být proň věc choulostivější, ale o tom se zmíním dále.

Při průzkumném boji za zjednávání dotyku s nepřítelem v postavení by nebylo třeba pásma zvlášť zúženého; nejde o to, vyvinouti úsilí v celé šíři pásma, nýbrž buď prosakovat anebo prorazit soustředěním úsilí na zvoleném místě.

Soudím, že pro určení šířky pásma předvojového praporu za přibližování proti nepříteli v postavení je rozhodující možnost přidělené pásmo obsadit a ubránit; prozkoumat terén a zajistit může prapor i v širším pásmu; při zjednávání dotyku prapor vyvine úsilí, úměrné šířce pásma nepřátelského odporu, a radikální zúžení pásma, aby se blížilo útočné možnosti praporu, není vhodné. Toto pásmo v přehledném terénu může být i 2.250 m a myslím, že šířkou až 2 km podle P-I-1, čl. 693, je dáno pásmo, které možností předvojového praporu dobře odpovídá.

Při střetnutí za přibližování může mít předvojový prapor stejné pásmo.

Při zjednávání dotyku, kdy mají předvoje vést energicky útočný postup, bude třeba dávat pásma užší. Toto zúžení pásem neboli zesílení předvojů má být provedeno podle G-V, čl. 343, jakmile předsunuté předzvědné části narazily na nepřítele, t. j. než dojde k zjednání dotyku. Ale i tehdy nebudou pásma zúžena nějak radikálně, aby se sestava nestala

ztrnulou pro případný pozdější manévř, a zesílení bude provedeno hlavně zajištěním mohutné dělostřelecké podpory. I tehdy bude se šířka pásma blížít 2 km podle P-I-1 a. Opět nebude moci vést prapor útok v celém pásmu, nýbrž jen na zvolená určitá místa. Energičností bude dosaženo rychlým rozhodnutím pro manévř a rychlým zasazením všech palebných prostředků.

I při střetnutí může prapor obsadit a bránit pásmo 2 km, zastaví-li jej nepřítel; když zasadí do 1. sledu všechny prostředky, může čekat brzkou pomoc valných vojáků.

3. V terénu nepřehledném budou pásma zúžena; promluvíme o lese.

Za přibližování a zjednávání dotyku s nepřítelem v postavení v lese budeme zvláště opatrní při průzkumu odporů. Třeba tedy od předvojů požadovat bezpečné zajištění a podrobný průzkum lesa. Roty v 1. sledu les protáhnou; dá-li rota podle P-I-1, čl. 781 všechny čety na úroveň, může protáhnout pásmo 800 m; při tom počítám, že družstva mohou mít v našich lesích průměrně průchodných rozstup 100 m. Tím by bylo dáno pro prapor s 2 rotami v 1. sledu pásmo 1500 m. Les s hustým podrostem protáhnout je velmi obtížné; v něm bude postup podél os.

Při očekávaném střetnutí v lese by měla být pásma ještě užší, protože k nárazu třeba hustého útočného sledu a i roty potřebují třebas malé zálohy.

4. Jaká bude sestava předvojového praporu?

Úlohou předvojového praporu za přibližování je propátrat terén a zajišťovat postup valných vojáků; zajištění je úlohou rot 1. sledu podle P-I-1, čl. 653, při čemž čelní čety dotykovými hlídkami propátrají terén. Tuto úlohu musí prapor splnit, a proto dá do 1. sledu tolik, kolik podle přehlédnutí terénu a šířky pásma je nutno, tedy i 2½ roty, a nebude-li lze jinak, i celé 3 roty. Potom může při zjednávání dotyku mít na boj vliv jen palbou kulometů, dělostřelectva, a podle okolností i doprovodných zbraní; nebude mít manévrovací schopnost a podle toho mu bude dán cíl.

5. Kudy vésti zálohu?

Za přibližování, pokud boj není očekáván, tam, kde bude mít skrytý přístup, a ovšem též podle hrubého úmyslu pro obsazení a udržení postupných cílů, nebo blízko středu; je-li očekáván už boj, podle předpokládaného užití; při zjednávání dotyku, podle jeho vývoje a myšlenky manévru. To možno řešit jen v konkrétních situacích a při téměř přibližování bude se podle nich měnit.

V nepřehledném terénu, v lese, bude její umístění složitější; bude-li postupovat po ose velitele praporu, může se její zasazení zpozdít; bude-li postupovat mimo jeho osu, bude styk těžký a její zásah třeba samostatný proti vůli velitele; její zasazení podle vývoje situace u 1. sledu vždy obtížné. Třeba 1. sled řádně dotovat a užití zálohy omezit na jeho zachyt; postup podél osy praporu.

6. Jak rozdělit pásma rot 1. sledu? Stejná budou, bude-li terén v celém pásmu praporu rovnoměrný, ale to bude asi zřídka. Obvykle budou některé části pásma více, jiné méně přehledné, pro obsazení některá místa více, jiná méně takticky důležitá. Tedy i pásma rot budou nestejná nebo proměnlivá; v nepřehledné části terénu nebo v takticky důležitější budou užší.

7. Hustota palebného sledu při zjednávání dotyku: Nemůžeme ji srovnávat s hustotou palebného sledu za útoku; pro útok by byla při

pásmu roty až 1100 m nedostatečná. Při zjednávání dotyku nebude předvojový prapor lámat silný, souvislý palebný systém obránce, ale zatlačuje nesouvislé odpory obchvacováním, a rozhodne-li se velitel praporu prorazit souvislý odpor, který se mu zdá slabý, musí dosíci místní převahy palby volbou vhodného místa a dostatečným soustředěním palebných prostředků.

Obsadí-li a brání-li prapor terén, použije k vytvoření palebné přehrady (clony) hojně paleb šikmých anebo bočných. Obrannou sestavu na jednotlivých cílech má velitel praporu předvídat.

8. Styk a spojení: Možnosti styku a spojení, ač mohou mít vliv na šířku pásma, nejsou pro ni rozhodující. Jistě, že v nepřehledném terénu při pásmu širokém až 2000 m bude styk uvnitř rot 1. sledu obtížný; ale úloha předvojového praporu je vůbec obtížná; obtíže styku musíme odstranit vhodnými opatřeními, volbou vhodných směrů a os postupu, určením zastávek k uspořádání na vhodných příčných čarách, neboli meto-
dickým postupem, jak se provádí postup v lese.

9. Vzdálenost roty 2. sledu: Při zjednávání dotyku má být taková, aby velitel praporu s ní mohl volně nakládat. Tedy do okamžiku zasažení tak daleko, aby mohla volně a krytě manévrovat, a tak blízko, aby byl s ní snadný styk a mohla být zasazena rychle. Vzdálenost 1000 m zdá se mi značná a bude oprávněna jen v terénu zcela rovném a přehledném; bude-li terén skýtat kryt, bude vhodnější vzdálenost menší 500 až 600 m.

Tolik o zásadách, které vyvozuje článek mjr. Turečka a mohu jen souhlasit s názorem podplukovníka Halbhutra v článku Voj. rozhledů č. 5, roč. 1932, že si musíme zvykat pásmům předvojových praporů širokým 2000 m i více, abychom dovedli splnit obtížnou úlohu, která jim při tom připadne. Připouštím, že mohou při tom vzniknout obtížné situace, jak jsou v článku mjr. Turečka uvedeny, ale budou zaviněny nedostatky vedení; též neuvažuji o akcích nepřátelských útočných vozů, protože pro tyto bude třeba vzít v úvahu zvláštní zajišťovací opatření a šířka pásma není rozhodující.

Pěchota u nás a v cizině.

Nadporučík děl. Karel Gruncl:

Výzbroj moderní pěchoty.

I. Belgická pěchota a její nové zbraně.

Již v dřívějších letech se snažilo vrchní velení belgické armády dát své armádě moderní výzbroj. Tak jako v jiných armádách, nešlo ani Belgii o to, aby opatřila armádu zcela novou výzbrojí — bez zřetele na zbraně, kterých bylo dosud používáno. A tak vidíme především i u belgické pěchoty mnoho zcela nových zbraní i starších, které byly konstruktivně zlepšeny. Přehled prací, jichž cílem bylo dát pěchotě novou výzbroj, je velmi zajímavý, neboť můžeme z něho usuzovat na účelný a promyšlený rozvoj belgické pěchoty, která se dnes stává pěchotou moderní a vzorně vyzbrojenou.

Ještě donedávna byla belgická pěchota vyzbrojena puškou Mauser vz. 89. Náboje do této pušky byly 14,1 g těžké. Střely měly poměrně malou počáteční rychlost — 580 m/vteř., takže balistické vlastnosti a podmínky nebyly příznivé. Z toho důvodu zkonstruovali Belgičané nový puškový náboj vz. 30, který je lehčí — váží 11,25 g